

BM GENEL KURULUNDA DAĞLIK KARABAĞ KONUSU VE İZLEYEN GELİŞMELER

Berfin Mahide ERTEKİN

Misafir Araştırmacı

Dağlık Karabağ konusu, bu yıl 74. Oturumu düzenlenen Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda yine özellikle Azerbaycan, Ermenistan ve Türkiyenin gündem maddeleri arasında yerini almıştır. Ermenistan, Dağlık Karabağ konusunu yeni bir söylem geliştirerek ele almıştır.

BM Genel Kurulunda Ermenistanın Dağlık Karabağ Vurgusu

Oturumda konuşma yapan Paşinyan konuşmasında, kendisinin önceden beri Dağlık Karabağ konusunun çözümünün Azerbaycan, Dağlık Karabağ ve Ermenistan halkları için de uygun olmasının gerekliliğini belirttiğini ancak bu söylemlere karşı Azerbaycanın yapıcı bir adım atmamaya sadece Azerbaycan halkı için uygun bir çözüm getirme isteği içinde olduğunu söylemiştir. Konuşmasının devamında Paşinyan, muhtemelen Batının ilgi ve desteğine mahzar olacağı beklentisi ile yeni bir iddiada bulunmuş, Azerbaycanın Dağlık Karabağ Bölgesinde Sovyet zamanındaki statüsünü kazanmak istediğini de söylemiştir. Azerbaycanın bu isteğini beyhude bir çaba olarak nitelendiren Paşinyan, Dağlık Karabağ halkının bağımsızlığını ilan etmesi, Azerbaycanın Sovyetlerden ayrılışının hemen ardından olmuştur ifadelerini kullanmıştır ve konuşmasını *Azerbaycanın konumunu, Sovyetler Birliğini restore etme düşüncesiyle aynı olduğunu* söyleyerek sürdürmüştür.[1] Yine BM Genel Kurulunun 74. Oturumunda Dağlık Karabağ konusu hakkında konuşan Ermenistanın BM Daimi Temsilcisi Büyükelçi Davit Knyazyan, *Sovyetler Birliğinin restorasyonu imkânsız olduğu kadar, Sovyet Azerbaycanın toprak bütünlüğünün restorasyonu da imkânsızdır* ifadelerini kullanmıştır.[2]

Ufak Bir Hatırlatma

Dağlık Karabağ konusunda sert ve radikal bir tutum izleyen Paşinyan, son dönem demeçlerinde de Dağlık Karabağın Ermenistana ait olduğunu belirtmiştir; Paşinyan, 5 Ağustos 2019 tarihinde sözde Dağlık Karabağ Cumhuriyetinin başkenti Hankendi'de yaptığı mitingde Dağlık Karabağ Ermenistandır ifadelerini kullanmıştır.[3]. Vanadzorda düzenlenen basın toplantısında Paşinyanın Karabağ Ermenistandır ve nokta demesi,

Paşinyanın çelişkili demeçlerine ait bir başka örnektir[4]. Dağlık Karabağ bölgesi, Çarlık Rusyanın bölgeyi işgalinden önce demografik açıdan Azerbaycan Türklerinin çoğunlukta olduğu bir bölge iken İşgal sonrasında Sovyetler Dönemi zamanında giderek Ermeni nüfusun yoğunlaşmış Azerbaycan Türklerini geçen bir demografik yapıya sahip bölge haline almıştır. Dağlık Karabağ bölgesi Sovyet dönemi ve öncesinde de Azerbaycana ait bir bölge idi. Şu anda Azerbaycan halkının katliamı ve yurtlarından terke zorlanması sonucu bölgede Ermeniler, nüfusa büyük çoğunlukla hâkimdir.

Bu bağlamda Paşinyan ve Büyükelçi Knyazyanın söylemleri ile Ermenistan yönetimi, şu an Dağlık Karabağın yeniden Azerbaycan hakimiyetine geçmesinin imkansızlığını vurgulamak istemiştir; Dağlık Karabağ bölgesinin nüfus yapısını Azerbaycan lehine dağıtılmasının olanaksızlığını ima etmiştir. Zira yakın sayılabilecek bir döneme kadar Dağlık Karabağ bölgesinde Azerbaycan Türkerinin sayısı çoğunlukta idi. Böylece yine Ermenistan yönetimi tarafından yapılan bu açıklama bir anlamda Dağlık Karabağ bölgesinin, Ermenistan işgalinden önce Azerbaycana ait olduğunun bir itirafı niteliğindedir.

BM Genel Kurulunda Azerbaycan ve Dağlık Karabağ Konusu

BM Genel Kurulunun 74. Oturumunda Azerbaycan adına konuşma yapan Dışişleri Bakanı Elmar Mammadyarov, Ermenistanın kendi halkını ve uluslararası toplumu yanılttığını ifade etmiştir. Ayrıca Ermenistana, saldırgan tutumuna son vermesi ve uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmesi konusunda çağrıda bulunmuştur.[5]

Böylece, uluslararası toplum, Ermenistanın BM Genel Kurulu Kararına rağmen sürdürdüğü işgalin haksızlığına ve Dağlık Karabağda ayrı BMGKda ayrı konuşup algılarla oynayışına şahit olmuştur.

Aliyevin Dağlık Karabağ Ünlemi

Soçide Dağlık Karabağ konusu hakkında konuşan Aliyev, *Dağlık Karabağ'ın tarihi Azerbaycan toprağı olduğunu* vurgulamış ve Azerbaycanlılara karşı etnik temizlik yapıldığını ifade etmiştir. Ayrıca Karabağ Azerbaycan'dır, ünlem ifadelerini kullanmıştır.[6]

Bu kapsamda Aliyevin sözleri Paşinyana, hem Dağlık Karabağ bölgesinde yaptığı mitingde ifade ettiği sözlere hem de BM Genel Kurulunda yaptığı konuşmasına cevap olarak algılanabilir. Bu bağlamda düşündüren bir diğer husus ise Ermeni Silahlı Kuvvetlerinin işgali altındaki Dağlık Karabağ bölgesi konusunda, BM Genel Kurulu Kararına rağmen Ermenistan yönetiminin söylemleri ile BM Genel Kurulunda işgalin meşruiyetini, algılarla oynayarak kabul ettirme çabasıdır.

Lavrovun Dağlık Karabağ Konusunda Açıklamaları

Dağlık Karabağ konusunun çözümü için oluşturulan Minsk Grubu, üç eş başkanından birisi

olan Rusyanın Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Paşinyanı *Dağlık Karabağ'ı Ermenistan'ın ayrılmaz bir parçası* olarak nitelendirdiği için eleştirmiştir. Lavrov, bu açıklamaların Karabağ sorununu sona erdirme çabalarını engellediğini de ifade etmiştir.[7] Lavrovun bu açık eleştirisi ile Ermenistan yönetiminin, Dağlık Karabağ konusunda radikal ve çözümü çıkmaza götüren söylem ve tutumlara sahip olduğu yetkili bir ağızdan belirtilmiştir.

Fotoğraf: Armenpress

[1] We should prove that democratic transformation in Armenia is sustainable □
Pashinyans speech at U, *Armen Press*, 26 Eylül 2019
<https://armenpress.am/eng/news/989447.html>

[2] Armenian diplomat at UN: Restoration of Soviet Azerbaijan's 'territorial integrity' impossible as much as that of Soviet Union, *Panorama.am*, 30 Eylül 2019
<https://www.panorama.am/en/news/2019/09/30/Armenian-diplomat-UN/2173901>

[3] ERMENİSTAN BAŞBAKANINDAN ŞOK SÖZLER: DAĞLIK KARABAĞ ERMENİSTAN'INDIR, *AVİM Bülten*, 06 Ağustos 2019 <https://avim.org.tr/tr/Bulten/ERMENISTAN-BASBAKANINDAN-SOK-SOZLER-DAGLIK-KARABAG-ERMENISTAN-INDIR>

[4] Paşinya'dan Azerbaycan iddialarına cevap: "Karabağ Ermenistan'dır ve nokta!", *Ermeni Haber Ajansı*, 17 Eylül 2019
<https://www.ermenihaber.am/tr/news/2019/09/17/PPa%C5%9Finyan-Karaba%C4%9F-Ermenistan/164405>

[5] AZERBAYCAN'DAN ERMENİSTAN'A BM'DE "DAĞLIK KARABAĞ" ÇAĞRISI, *AVİM Bülten*, 30 Eylül 2019 <https://avim.org.tr/tr/Bulten/AZERBAYCAN-DAN-ERMENISTAN-A-BM-DE-DAGLIK-KARABAG-CAGRISI>

[6] Ortalık kızıştı! "Karabağ, tarihi Azerbaycan toprağıdır", *Milliyet*, 03 Ekim 2019
<http://www.milliyet.com.tr/dunya/ortalik-kizisti-karabag-tarihi-azerbaycan-topragidir-6045746>

[7] Russian FM Critical Of Pashinians Karabakh Remark, www.azatutyun.am, 03 Ekim 2019, <https://www.azatutyun.am/a/30197687.html>

Yazar Hakkında :

Ankara Özel Tevfik Fikret Lisesi mezunu olan Berfin Mahide Ertekin Lisans eğitimini 2019 yılında TOBB ETÜ Uluslararası İlişkiler bölümünde tamamlamıştır. 2019 yılında Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) 3 aylık uygulamalı eğitim programının ardından Misafir Araştırmacı olarak AVİM'e katılmıştır.

Atıfta bulunmak için: ERTEKİN, Berfin Mahide. 2026. "BM GENEL KURULUNDA DAĞLIK KARABAĞ KONUSU VE İZLEYEN GELİŞMELER." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2019 / 64. Ekim 08. Erişim Nisan 08, 2026. <https://avimbulten.org/tr/Yorum/BM-GENEL-KURULUNDA-DAGLIK-KARABAG-KONUSU-VE-IZLEYEN-GELISMELER>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır